

Projekt VĚŽ

řešený v rámci programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, prioritní osa Terciární vzdělávání, výzkum a vývoj, v období březen 2014 až červen 2015

Řízené rozhovory na partnerských středních školách, dokumenty krajů

*Vladimír Roskovec, Helena Šebková
CSVŠ, v.v.i.*

Věda pro život, život pro vědu

Cíl projektu

- systematická příprava lidských zdrojů na středních a vysokých školách pro cílenou a metodickou podporu vzdělávání v přírodovědných a technických oborech v Ústeckém a Karlovarském kraji

Partneři projektu

- České vysoké učení technické v Praze, Fakulta dopravní
- Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, Fakulta výrobních technologií a managementu
- Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola strojní, stavební a dopravní, Děčín
- Střední škola technická, gastronomická a automobilní, Chomutov
- Gymnázium Děčín
- Gymnázium Cheb
- Integrovaná střední škola technická a ekonomická Sokolov

Věda pro život, život pro vědu

Dokumenty kraje

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Ústeckém kraji 2012/2016 (DZ)

Výroční zprávy (VZ)

- struktura dokumentů $\Rightarrow$ v některých částech podobná, někde zcela rozdílná
- DZ $\Rightarrow$ strategické záměry, cíle, úkoly
- stručný popis a zhodnocení dosažených výsledků DZ za období 2008/2011
- VZ $\Rightarrow$ plnění cílů DZ $\Rightarrow$ úvodní část, komentovaná statistická data a změny, samostatná část $\Rightarrow$ volnočasové aktivity, poradenství, podrobný rozbor všech typů projektů
- oba dokumenty poskytují možnost, jak posuzovat reálný rozvoj vzdělávací soustavy, údaje z dalších dokumentů jsou nutné (Páteřní školy – vyhlášení programu, Dobrá škola apod.)

Věda pro život, život pro vědu

Situace ve středním školství

DZ:

- *nutnost vyrovnat se s velkým počtem středních a vyšších odborných škol*, které ÚK převzal prostřednictvím delimitace v roce 2001 (jeden z krajů s nejvyšším počtem malých středních škol)
- *projekt intenzivní optimalizace*
- snižování počtu škol a zvyšování počtu jejich žáků
- vyladění vzdělávací nabídky s podmínkami a potřebou lokalit
- dopravní dostupnost a nabídka školských služeb

Vliv na celkovou situaci

- demografický vývoj
- ekonomická krize
- měnící se zájem o různé obory studia

Věda pro život, život pro vědu

Páteřní školy

Postup na vytvoření soustavy páteřních škol v ÚK (2010-2015):

- zřizovat páteřní školy v tradičních sídlech s větším počtem a širší škálou škol v návaznosti na požadavky trhu práce
- akceptovat vývoj počtu žáků a ekonomičnost provozu jako určující parametry
- *zachovat především školy polyfunkční*
- vytvořit jednu větší krajskou školu v ostatních lokalitách
- optimalizovat počet žáků v jednom samostatném právním subjektu (600 a více)
- udržovat dostatečný průměrný počet žáků na obor vzdělání
- zajistit spolupráci ředitelů, vycházet z DZ ÚK a strategických materiálů škol, maximálně využít aktivity škol
- zapojit zaměstnavatelské subjekty do tvorby projektů páteřních škol
- vycházet z platné legislativy a platných rozhodnutí MŠMT

SWOT analýza členěná na oblasti: lidé (učitelé, žáci, školní management, rodiče), ekonomika, vzdělávání

Věda pro život, život pro vědu

Rozvoj středního školství

DZ: *Rozvoj středního školství v ÚK bude postaven na následujících principech:*

- Nepředpokládá se vznik nových středních škol v kraji
- Nové obory vzdělávání budou zařazovány pouze na základě projednání na odboru školství KÚÚK, po provedení analýzy existující oborové nabídky a uplatnitelnosti absolventů (poptávky na trhu práce)
- Nepředpokládá se zvyšování kapacity oborů vzdělávání včetně gymnázií, bude dodržováno pravidlo jedna prima na jednom gymnáziu (od 1.9.2013)

Věda pro život, život pro vědu

Plnění cílů DZ ÚK

VZ (2012/13) konstatuje, že

- dlouhodobé cíle se plní postupně v souladu s prioritami a finančními možnostmi kraje,
- plnění konkrétních cílů vede k optimalizaci struktury středních škol

Páteřní školy:

- celkem působilo v ÚK 16 páteřních škol
- program byl završen společnou závěrečnou konferencí (2012)
- efektivita procesu je průběžně sledována
- certifikované školy *opakovaně dosahují lepšího náboru žáků* do prvních ročníků
- dosahují lepších výsledků absolventů při závěrečných zkouškách
- po dokončení cílů programu jsou *realizovány postupně dílčí kroky, které jsou reakcí na podněty škol*

Věda pro život, život pro vědu

Dobrá škola, projekty

VZ uvádí:

- říjen 2012 – vyhlášení soutěže *Dobrá škola ÚK*
- ověřovací kolo 20 škol, další kolo 35 škol

Hodnotí se: výsledky vzdělávání, účast v soutěžích, spolupráce s VŠ a jinými vzdělávacími institucemi, spolupráce se zaměstnavateli a sociálními partnery, zajištění vzdělávacích kurzů a exkurzí, vydavatelská činnost, doplňková činnost, vyrovnaný rozpočet, projektová činnost, vnitřní motivační nástroj pro pedagogy,

Finanční ocenění: 1.-10. místo (1 mil Kč – 100 000 Kč)

Věda pro život, život pro vědu

Dobrá škola, projekty

Informace o projektech všech typů

- **Stipendijní program ÚK pro studenty vysokých škol** (kteří chtějí po dokončení studia žít a pracovat v ÚK)
- program *Absolyent* (zahájen na podnět ČVUT v roce 2007, účastní se VOŠ Děčín)
- Stipendium pro žáky středních škol ve vybraných oborech vzdělání
- Příspěvek na dojíždění
- UNIV2 a UNIV3 – popis a (očekávané) výstupy

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Karlovarského kraje (2012) (DZ)

Výroční zprávy (VZ)

- struktura dokumentů $\Rightarrow$ v některých částech podobná, někde zcela rozdílná
- DZ $\Rightarrow$ strategické záměry, cíle, úkoly (problém návaznosti na DZ za minulé období, analýza splnění cílů)
- VZ $\Rightarrow$ popisný dokument, neobsahuje žádnou analýzu
- problém $\Rightarrow$ sledovat z dokumentů plnění záměrů a cílů v kraji
- oba dokumenty poskytují řadu možností, jak posuzovat reálný rozvoj vzdělávací soustavy, nikoliv však jednoduše a bez pomoci dalších dokumentů (vlastní plány rozvoje jednotlivých škol, jejich VZ apod.)

Věda pro život, život pro vědu

Demografický vývoj

DZ: Nepříznivý demografický vývoj ovlivní rozvoj středního školství, DZ proto předpokládá/žádá

- optimalizaci kapacity a sítě středních škol
- nabídku oborů vzdělání, která by měla zohlednit reálné potřeby trhu práce v kraji
- využití uvolněných prostor a kapacity pro rozvoj vzdělávání dospělých
- podporu zapojení škol do uznávání výsledků dalšího vzdělávání (UNIV2, UNIV3)
- zavedení některých „tvrdých“ opatření – například: 1 třída osmiletého gymnázia na škole

Věda pro život, život pro vědu

Demografický vývoj

Karlovarský kraj

- **nebude optimalizaci v nabídce vzdělávání prosazovat plošně**
- jako zřizovatel převážné většiny středních škol v kraji „*bude muset nalézat přiměřený kompromis mezi nabídkou vzdělávacích služeb na straně jedné a následnou uplatnitelností absolventů škol na straně druhé*“ a **bude přitom posuzovat existenci každé jednotlivé školy**

Věda pro život, život pro vědu

Školní vzdělávací program

DZ: „*ŠVP přinášejí pro práci učitelů větší svobodu, ale zároveň větší odpovědnost za její výsledky*“.

ČŠI k zavádění ŠVP:

- ***silné stránky***: zpracování profilu absolventa, vymezení strategických priorit, schopnost aktivní spolupráce s partnery a mezinárodní spolupráce, zabezpečení výuky mimořádně nadaných žáků (zejména na gymnáziích).
- ***slabé stránky***: zabezpečení výuky žáků se sociálním a zdravotním znevýhodněním, rámcové stanovení vzdělávacího obsahu předmětů, nesoulad vymezení očekávaných výstupů ŠVP s RVP, konkretizace činností v ročníku apod.

Věda pro život, život pro vědu

Školní vzdělávací program

Cíle DZ:

- poskytovat metodickou podporu při zavádění ŠVP do praxe
- poskytovat příklady dobré praxe odborných škol
- podporovat technické a přírodovědné odborné vzdělávání využíváním tzv. šablon, (typizované projekty s cílenou metodickou a didaktickou podporou)
- využít výsledky výzkumu OECD a zlepšit kvalitu všeobecného vzdělání v programech odborného vzdělávání a přípravy

Věda pro život, život pro vědu

Zaměstnanost absolventů

DZ uvádí

- **zaměstnanost absolventů je v KK velký problém**
- nové požadavky zaměstnavatelů na profil absolventů $\Rightarrow$ měkké kompetence $\Rightarrow$ flexibilita a adaptabilita, týmová práce, samostatnost a zodpovědnost, komunikační dovednosti, jazykové znalosti, ochota dále se vzdělávat aj.
- nutnost posílit prestiž odborného vzdělávání, propagovat technické obory a zapojit zaměstnavatele do vzdělávacího procesu

Reakce na informace a požadavky DZ $\Rightarrow$ různá na gymnáziu a na střední odborné škole

DZ i VZ uvádějí

- nejčastější zájem dětí ve volnočasových aktivitách směřuje do oblasti techniky a přírodovědy
- jak to souvisí se školním vzděláváním? ani DZ ani VZ nijak neanalyzuje a neřeší

Věda pro život, život pro vědu

Kvalifikace učitelů

DZ: Učitelská kvalifikace je další slabou stránkou středního školství v KK

Příčiny dlouhodobě nepříznivého stavu:

- absence vysoké školy s pedagogickým zaměřením v KK
- omezená nabídka pedagogických fakult studia v kombinované nebo distanční formě umožňující doplnění odborné kvalifikace
- stále se zvyšující náročnost učitelského povolání (povaha práce zásadně změnila, požadavky na učitele jsou daleko vyšší)
- významné změny podmínek života a chování žáků, stále obtížnější motivace k učení
- skladba obyvatelstva a jeho vzdělanostní úroveň

Gymnázia - střední odborné školy ⇒ důsledky příčin různě silné

Věda pro život, život pro vědu

Kvalifikace učitelů

VZ: Nedostatečná pedagogická kvalifikace se týká zejména učitelů odborných předmětů, praktického vyučování a odborného výcviku

Problémy

- zkušení odborníci z praxe bez pedagogického vzdělání ⇒ posuzování jako nekvalifikovaní (*externí pracovníky s malým úvazkem – např. lékaři, psychologové, inženýři, a další odborníci*)
- nevhodná věková struktura učitelů (zejména v oborech, jejichž absolventi snadno nacházejí atraktivní a dobře placená místa mimo školství)
- sami ředitelé škol mnohdy „nemají zájem nahradit schopného nekvalifikovaného učitele někým novým s příslušnou odbornou kvalifikací“.

Řešení: očekává se od ukončení výjimky ze zákona, která by měla platit od roku 2015

Věda pro život, život pro vědu

Kvalifikace učitelů

Nové možnosti získání kvalifikace

- *DZ: „V rámci nového přístupu přecházet od konzervativního systému získávání stupňů vzdělání k novým možnostem jak získat kvalifikaci v rámci celoživotního učení“.*
- *„Dílčí kvalifikace, které se skládají do kvalifikace úplné, tak umožní složit závěrečnou nebo maturitní zkoušku a získat stupeň vzdělání bez nutnosti splnění předchozí docházky“.*

Role individuálního projektu MŠMT UNIV:

- UNIV2 KRAJE podpora vytváření otevřených center dalšího vzdělávání na středních školách
- UNIV3 (DZ nezmiňuje) ⇒ zaměření na uznávání neformálního a informálního vzdělávání

Věda pro život, život pro vědu

Nabídka terciárního vzdělávání

Karlovarský kraj $\Rightarrow$ jediný kraj bez veřejné vysoké školy
pobočky veřejných vysokých škol

- Fakulta ekonomická - pracoviště Cheb, ZČU
- Fakulta strojní - pracoviště Sokolov, ZČU
- Provozně ekonomická fakulta - konzultační středisko, ČZU
- Fakulta životního prostředí - konzultační středisko, ČZU

soukromá Vysoká škola Karlovy Vary o.p.s.

pracoviště soukromých vysokých škol

- Vysoká škola manažerské informatiky a ekonomiky, a.s. – pracoviště Sokolov
- Bankovní institut vysoká škola, a.s. – regionální pracoviště Karlovy Vary

Věda pro život, život pro vědu

Nabídka terciárního vzdělávání

- nedostatečná nabídka pro absolventy gymnázií ⇒ **nutnost odchodu z kraje za studiem**
- malá/nedostatečná poptávka zaměstnavatelů po absolventech vysoké školy ⇒ **absolventi se nevracejí**

Věda pro život, život pro vědu

Řízené rozhovory s učiteli - Otázky

1. Co se při výuce a výchově žáků nebo studentů na Vaší škole nejlépe daří?
2. Co je na Vaší škole základní **vzdělávací** problém?
3. Co je na Vaší škole základní **výchovný** problém?
4. Co je potřeba především udělat, aby se zvýšila aktivita žáků/studentů na Vaší škole?
5. Jak by mělo fungovat poradenství při výběru dalšího studia a uplatnění žáků/studentů z Vaší školy?
6. Jak lépe spolupracovat s firmami v regionu?
7. Co doporučujete doplnit do projektu VĚŽ?

Věda pro život, život pro vědu

Charakteristika žáků/studentů

obecně

gymnázium

- připravuje ke studiu na vysokou školu
- 80 - 95% žáků ve studiu pokračuje

střední odborná škola, vyšší odborná škola

- další studium je minimální zájem
- absolventi jsou velmi dobře uplatnitelní, i na lokálním pracovním trhu

⇒ skupina dětí vstupující na gymnázium, a na střední odbornou školu spojenou s učilištěm (resp. na VOŠ) je od počátku odlišná

obecně

- střední školu absolvuje velká skupina dětí z populačního ročníku
⇒ úplně jiný vzorek skupiny dětí ⇒ lze ukázat na Gaussově křivce
- situace vyvolaná celosvětovým vývojem
- jde o „objednávku“ státu ⇒ je třeba se naučit s touto situací pracovat
- mění se přístup k informacím:
  - * děti méně čtou, ale využívají internet, jsou chytré, schopné nalézat informace
  - * nejsou ochotné přijímat „dril“ a systematickou práci

Věda pro život, život pro vědu

Charakteristika žáků/studentů

role rodiny

- velké pracovní vytížení rodičů $\Rightarrow$ málo času na děti
- v některých lokalitách velké procento neúplných rodin
- zmatek a rychlý životní styl s vlivem na život rodiny nepodporuje zakořenit návyky
- nedostává se pečovatelské povinnosti rodičů
- rodiče nenutí (nemotivují) k práci
- sociální zázemí

gymnázium $\Rightarrow$ převážně dobré („horní třetina“ populace),
děti dostávají všechno, co potřebují

střední odborná škola $\Rightarrow$ sociální zázemí je diversifikované,
včetně sociálně velmi slabých rodin

role rodiny

- chování dětí často nesouvisí s ekonomickou situací rodiny
- děti úspěšných podnikatelů či politiků mají hodně vysoké sebevědomí, často zcela neoprávněné
- časté absence, které rodiče omlouvají
- vágní přístup dětí i k volnočasovým aktivitám, o nabízené možnosti (příklad: lyžařský kurz) mají děti tím menší zájem, čím jsou starší; zájmy se mění zejména kolem 15. roku
- výjimkou jsou sportovci $\Rightarrow$ zvyklí na systematickou práci, nemají však čas na učení

vliv ICT

- ICT (sociální sítě) mají negativní vliv na vztahy mezi žáky, snadněji se hrubě napadnou na facebooku, než z očí do očí
- šikanu a agresivitu podporují „šílené“ hry na počítačích
- + další problémy: děti málo čtou; dávají přednost počítači před sportem a jinou volnočasovou aktivitou; snadno získávají informace, ale neumí je třídít; informace přejímají bez náležitého porozumění

vzdělávání

- žáci mají jiné znalosti, než dříve, ale základní znalosti jim chybí, spoléhají na to, že všechno někde najdou; neradí řeší problémy
- žáky nebaví teorie, uvítali by víc praktických předmětů
- nejsou hloupí, ale jsou nesoustředění
- žáci nemají zažité znalosti a návyky dříve běžné, nerozumí přečtenému textu
- zájem je především o biologii a chemii, přetlak na semináře
- trestání dětí moc nezmůže (důtka nic neřeší) vs. obava z trestu za špatný prospěch
- výhoda malého města – učitel zná většinu rodičů, komunikace je snazší, může být častější, dá se hodně věcí vyřešit
- učitel musí chtít dětem rozumět; PedF vzdělává v didaktice a v psychologii a zvládání situace na modelu

Posláním školy je proto žáky kultivovat, získat je pro obor a pro studium obecně. To je úloha učitele a neměla by se zaměřit ve stížnosti na úroveň žáků

Věda pro život, život pro vědu

Odpovědi a získané poznatky

1. Co se při výuce a výchově žáků nebo studentů na Vaší škole nejlépe daří?

Gymnázia

- úspěšná účast v soutěžích a olympiádách
- velká nabídka předmětů a seminářů,
- dobře fungující kroužky,
- je zájem o přírodovědné a technické předměty

Střední odborné školy, VOŠ

- dobré technické vybavení škol (pořízené z projektů)
- zájem o odborné předměty

Věda pro život, život pro vědu

Odpovědi a získané poznatky

2. Co je na Vaší škole základní vzdělávací a výchovný problém?

- spolupráce s rodiči
  - * rodiče hájí žáka proti učiteli
  - * omlouvají absence, aby se vyhnuli problémům
  - * pozitivní vliv dobré spolupráce s rodiči
- problém dospělých žáků $\Rightarrow$ vlastní omluva absence

Věda pro život, život pro vědu

Odpovědi a získané poznatky

5. Poradenství

obecně funguje dobře

příklad dobré praxe:

- * spolupráce s Úřadem práce
- * žáci se často radí i s učitelem
- * výchovný poradce/poradkyně spolupracuje s rodiči
- * výchovný poradce je k dispozici (většinou učitel s částečným úvazkem)
- * psychologické poradenství na škole $\Rightarrow$ spíše chybí, ale je potřeba

6. Spolupráce s firmami v regionu

Gymnázia

- „zaměstnavatelem“ absolventů jsou převážně vysoké školy
- různé formy spolupráce (stáže pro studenty, exkurze, přednášky, laboratorní práce)
- významná je kulturní spolupráce s městem (sbor, recitační soutěž)
- spolupráce s jinými gymnázii, s Domem dětí, s lékárnami ....
- letní školy (pořádají VŠ)

6. Spolupráce s firmami v regionu

Střední odborné školy

- spolupráce v zásadě funguje, závisí významně na osobních vztazích a kontaktech
- důležitá je spolupráce s absolventy
- možné problémy:
  - * rizika praxe u malých firem (kdy si žák sám zajistí praxi)
  - * riziko je menší u velkých firem, mají personální/vzdělávací oddělení
- není vhodné podléhat tlaku firem, připravit úzce kvalifikované pracovníky (povolání se mění v průběhu 5-7 let)
- spolupráce VOŠ s VŠ (VUT)

Zaměstnanost absolventů

gymnázia nemají problém, až 95 % absolventů je přijato na vysoké školy

střední odborné školy

- absolvent s výučním listem
  - * v rozhovorech nebylo poukázáno na problém s uplatněním, zájem zejména o absolventy strojnických profesí (obrábění apod.)
  - * mohou vydělat slušné peníze, prakticky všichni jsou zaměstnaní (13% nezaměstnaných v kraji tvoří zejména lidé se základním vzděláním)
- absolvent s maturitou
  - * nebyly zmíněny žádné významné problémy

Věda pro život, život pro vědu

Další poznatky

Zaměstnanost absolventů

VOŠ ⇒ velký zájem o absolventy!

Zájem o technické a přírodovědné obory

- z obou šetření (studenti, rozhovory s učiteli) vyplývá, že zájem je obecně poměrně velký; rozdíly však jsou mezi konkrétními obory
- rostoucí zájem o přírodovědné a technické obory je patrně vyvolán zájmem trhu

Věda pro život, život pro vědu

Další poznatky

RVP-ŠVP

- obecně konstatován jejich minimální vliv
- připomínány přednosti jednotných osnov (výhoda při přechodu žáků ze školy na školu)
- možnost profilace školy prostřednictvím volitelných předmětů a seminářů; profilace předmětu volbou učebnic
- ŠVP $\Rightarrow$ legalizace profilace školy, která byla možná již dříve

Státní maturita

- obecně sdílený názor, že stejná maturita pro všechny typy středních škol je velký problém
- matematika by měla být povinnou součástí státní maturity

Věda pro život, život pro vědu

Další poznatky

Čtyřletá vs. osmiletá gymnázia

- názory nejsou jednotné
- rozdíly nejsou velké vs. rozdíly jsou významné
- významné rozdíly

Žáci čtyřletých gymnázií

* mají šanci „začít znovu“ po ukončení základní školy

Věda pro život, život pro vědu

Další poznatky

Čtyřletá vs. osmiletá gymnázia

Žáci osmiletých gymnázií

- * mají lepší vyjadřovací schopnosti
- * ale studium příliš dlouhé („ponorková nemoc“)
- * složitější začlenění mezi vrstevníky
- * rychleji dospívají
- * děti v prvních třídách zlobí, nemají návyky z ukončené základní školy
- * nejsou ochotné pracovat doma, nemají zažitý systém práce

- * je větší čas např. na praktickou výuku, *ale* učitelé nejsou vždy schopní předmět dělit na nižší a vyšší stupeň (hrozí opakování téhož)

Praxe, exkurze

- žáky je potřeba vyvézt do reality, ukázat jim běžný provoz
- odborná exkurze doplňuje látku příslušného předmětu/předmětů
- exkurze by vhodně měly sledovat výuku
- žákům lze v realitě prezentovat poznatky, které nenajdou v žádné literatuře
- žáky je potřeba při práci sledovat, vnímat, že jde o děti, nikoliv o dospělé kolegy (z pohledu požadavků na pracovní výkon a kvalitu), zároveň je potřeba je při práci vychovávat
- některé děti již pracují ve firmách rodičů ⇒ výhoda vs. potenciální problémy

Věda pro život, život pro vědu

Další poznatky

Praxe, exkurze

Metodika nemůže být vždy stejná, záleží na typu exkurze, všeobecná exkurze bude probíhat jinak než exkurze specializovaná k určitému předmětu

Motivace

- možnost studovat v Německu, zdokonalit jazykové znalosti
- práce ve dvojicích, pracovní listy připraví učitel (žáci je dostanou cestou na exkurzi); Techmánie, Národní technické muzeum ⇒ pracovní listy jsou pro žáky připravené
- dotazník s otázkami, které musí po exkurzi zodpovědět,
- výběr lokality tak, aby bylo možné spojit exkurzi s výletem podle výběru žáků
- spojení exkurze se soutěží a odměnou vítěze

Věda pro život, život pro vědu

Další poznatky

Způsob výuky

- frontální vyučování moc nefunguje, skupinové také ne (jen někdo pracuje, ostatní se vezou), důležité jsou prezentace propojené s internetem, zajímavé ukázky, snadno se diskutuje o tom, co žáci vidí
- učebnice nejsou (odborné předměty), sjednocení by prospělo
- roste množství poznatků, které by si měly děti osvojit, ale není čas na odpovídající změny v metodách učení
- vlastní prezentace učitelů jsou pro výuku dobré, žáci je oceňují
- třída je homogenní (na rozdíl od minulé doby, kdy byla třída složena z různých skupinek studentů), dobře se s ní pracuje, i když jsou děti spíše průměrné a práce je namáhavá
- učitel musí jasně prosazovat svou autoritu, ale na druhé straně jednat se studenty jako s dospělými

Věda pro život, život pro vědu

Další poznatky

Projekty

- projekty podporují exkurze $\Rightarrow$ velmi důležité
- byrokracie v projektech je velká, komerční důsledek však pro školu důležitý
- EU přebujelou byrokraci nepožaduje, pravidla jsou nejednotná, na každou drobnost se musí dělat výběrové řízení
- administrativa projektů je ukázkou absolutní nedůvěry k lidem, kteří projekty realizují
- fluktuace úředníků (na kraji) se projevuje špatnou znalostí pravidel a jejich nejasným výkladem
- proč projekty, stát by se měl starat a dát peníze školám rovnou
- problém je administrativa, výkazy práce, svědčí o tom, že úředníci si neumějí představit, co se v projektu řeší (co je cílem)
- téměř výhradně se sledují monitorovací indikátory, bez ohledu na to, o čem vypovídají

Slučování, páteřní školy

- slučování je hluboký zásah, přináší spoustu problémů (SWOT)
- má smysl, pokud jsou školy oborově příbuzné a je možné prokázat smysluplné úspory; jsou-li školy zcela různé, zůstanou i po sloučení jako dva subjekty, učitelé mohou mít pocit, že odbíhají od jednoho ke druhému a nic nedělají dobře
- slučování škol je potřeba zvažovat případ od případu
- spojení je/může být lepší řešení, než zrušit jednu nebo druhou školu

Problémy - příklady:

- sloučením se dosáhlo toho, že jedna ze dvou budov původních dvou škol je využívána jen zčásti, obě školy se ani do jedné z budov nevejdou; chybí koncept celkového zaměření školy
- je-li slučování motivováno jen nedostatkem žáků, je třeba počítat s tím, že přijdou zase silnější ročníky (viz nedostatek mateřských školek)